

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házához hozzá :
Egy évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HERSVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán kifizetve
Egy évre . . . 13.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 7.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 442. szám.

A haladás jegyében!

(Nagy átalakulások előtt.)

Debrecen, nov. 29.

Érdekes az a fejlődési processzus, amely az általános váiasztói jog kérdésében tapasztalható. Ez a fejlődési processzus egy korszakalkotó jövőnek megalapozása, előkészítője annak a nagy változásnak, amely a haladó idők zellemének beköszöntésével az egész világon ki fog alakulni.

A jövőmesszeségébe látó magyar államférfiak mint aktív kérdést vetették a magyar közvéleménybe az általános, egyenlő, titkos és községenkinti jogot s bár a nagy reform még meg sem valósult, csak most kezd kifejezősíteni — most kezdenek az eszmék a mi viszonyainkra szabva kialakulni s máris egy üdvös, egy korszakos jelenséggől számolhatunk be. Amerre a nagy reform szelleme végig suhant, ott kitárult a haladni vágyók felke, ott a haladás szellemének lába nyomában a demokratizmus virágai nyílnak. Tegnap még sárga bimbók voltak, ma már ezrével nyílnak a demokratikus haladás piros virágai s eliepték még azokat a mezőket is, ahol eddig csak az osztályuralom körői burjánzottak.

Egy évtizeddel ezelőtt ki mert beszélni a demokratikus vármegyéről? Vármegye és demokratikus elvek nálunk elentétes fogalmak vol-

tak, mert az a tévhit uralkodott, hogy a vármegye elzárt bástya, amelyben féltve őrzük nemzeti hagyományainkat, nemzeti becsületünket, ezeréves alkotmányunkat. És a bástya kapitányai száz éves öreg emberek voltak, akik csak befelé éltek s féltve őrzött kincsüket a külvilág lágy szellőjétől is aggódva óvták.

Ma már az öreg bástyák kezdenek leomlani. Új bástyafalak épülnek a régiek helyébe. És ezek a bástyák modern építkezések lesznek, melyeket nem merev terméskövekből raknak rövidlítő kőművesek, hanem hajlítható vasból, erős acélból építenek a haladó szellem hódító erejétől buzdított államférfiak. Már kezd hódítani az a gondolat, hogy a vármegye és a sok vármegyék összessége, a haza nem az uraké, nem az osztályuralom birtokosaié, nem a kiváltságos tízezreké, hanem a népek millióié, akik filiéreikkel, két kezük munkájával hozzájárulnak az ország boldogulásának emeléséhez.

A haza nem csak az uraké s a nemzeti lobogót nem sajátíthatják ki csak azok, akik az állam védőszárnyai alatt pártpolitikából a hivatalos hazát képviselik. Maga a haza fogalma azonos a demokrácia eszméjével. A haza mindenkinek egyformán szent s a nemzeti zászló fehér mezőjére mindenki joggal írhatja rá a maga igazát. Ehhez joga van minden magyar embernek, aki a Kárpátok-övezete rónaságán él és dolgozik.

Igy halad hódító körútjában a demokrácia eszméje és éles fegyverével sorra kaszabolja a maradiság szörnyetegeit. Mint egy modern Heraklesnek, hét nagy munkát kell elvégeznie, hét lehetetlennek látszó feladattal kell megküdenie, hogy végleg elérje célját, az egyenlőség, a testvériség, a szabadság országát.

És ez a modern Herakles a hat első munkát könnyen el fogja végezni. Megalkotja a demokratikus vármegyét, legyőzi a Tiszák fondorkodó hatalmát, megküzd az osztrák cselvetésekkel is, majd megszínálja a váiasztói jogot is, rendezti a birtokviszonyokat és a jogegyenlőséget; a legnehezebb feladata azonban az utolsó lesz: a királyi hatalom növelésének megakadályozása.

A modern államtechnika ugyanis minden eszközzel arra törekszik, hogy a hatalmát a tőle független elemekre is kiterjessze s az államosítás révén oda akar hárni, hogy beleszólast biztosítson magának azokba a kérdésekbe is, amelyekhez eddig semmi köze sem volt.

A törvényhatóságok államosítása a királyi hatalom mérhetetlen megerősítését jelentené. Éppen azért joggal mondotta Justh Gyula: Nem a felség-jogok megerősítésére van szükség ebben az országban, mert hiszen a felségjogok talán tuiságosan is erősek, hanem a nép jogait kell nekünk megerősítenünk, hogy helyreállítsuk azt az egyensúlyt, amely megzavartatott a királyi felségjog és a népfélségjog között. A

Az idióta.

Hogy miért volt idióta? Hát csak úgy hívták, mert mindig nagy, szeniális dolgokon törte a fejét, de amik emberfiának csodálatosképen sohasem kellettek. Szem nem látta, fül nem hallotta remekműveket hozott napvilágra, ezeken azután kacagott az emberinem, kezdve a szak tudósoktól, a legutolsó gyerekeig.

Van egy pont az ember életében, mikor azt hiszi, hogy ő az atyaisten, közben verseket ír és szerenádotokat ad, miután erre nézve kellő mennyiségű optimizmust szedett magába valamelyik korcsmában s ez a pont a szerelem. Az időtánál ez a harminckettedik életévében köszöntött be.

Egy este ugyanis a «Három Gránátalmához» címzett vendéglőben szórakozott. Később busulni kezdett. Mikor bánata a káromkodásig fajult, látta, hogy kellene már valami okosat is gondolni, azaz tenni. Talán bizony jó volna megházasodni? Töprengései arra az eredményre vezettek, hogy sok lány van ugyan a világon, de azért talán mégis legjobb volna azt a bizonyos egyet elvenni. Mikor ebben megállapodott, a bora is elfogyott, meg pénze is. Tovább ivott — hitelle.

Az idióta udvarolni kezdett és udvarolt hat hónapig. A hatodik hónap végén felvette

szalonkabátját és így szólt a papához, meg a mamához:

En... őszintén szólva, azaz, hogy miután a sors úgy hozta magával...

— Ugyan ne kerteljen már annyit, nyögje ki már, hogy mit akar — szólt közbe joviálisan az apa. Az idióta kikökenve eszmemeneteleiből, — kénytelen volt egy prózai és rövid fordulatú választolni:

— Feleségül akarom venni Mariskát.

A szülők, miután rámondták az igent, a lány röviden, de velősen vetette magát alá a szülei határozatnak.

Kit említsek hamarjában, hogy az idióta boldogságáról némi fogalmat nyujtsak? Dáriust, a boiotiai királyt, vagy Rockefellert? Dehogy hasonlítani össze e kismiskákat ő vele.

Csak egy dolog zavarta örömet. Az, hogy micsoda meglepetést szerezzen menyasszonyának? Tán ékszereket vegyen neki, vagy egy olyan repülőgépet találjon fel, amivel átnászthatná az egész világot? Nem! Az idióta ezeknél különbe tett. Írt egy kötet verset, természetesen róla és hozzá. Aztán elment a «Musa és Vidéke» tek. szerkesztőjéhez, azzal előszót íratott a gyűjteményhez, így felkészülve kinyomatta az egész ötszáz példányban. Ötven diszkötést pedig ildomosan elküldött a menyasszonyának, azzal a biztatással, hogyha a pél-

dányok esetleg nem fogynának, elküldi az ötszázat egészen.

A szándék kétségen felül jámbor volt. De az imádott, mikor meglátta a csomagot, így sikongott:

— Hát mi vagyok én? Könyvkereskedő, antikvárius, vagy sajtakereskedő? — és viszszaaköltötte, illetve kiadta őket hírnököstől, miután egy példányt megtartott.

Az időtáj majd az istennyilla ütötte meg, mikor a Hírből hirt meghallotta. Mi! Hát igen ez a leány? Illet képes tenni? Azt mondta, hogy ő nem könyvkereskedő. Jól van. Hogy nem antikvárius. Helyes. De hogy ő nem sajtakereskedő! Nem, ez a mondás nem tehető jóvá. És az idióta bánattól gyötörve, de büszkén — nezm ment többé a leányhoz. Szakitott vele! A könyveket ellenben eladta — nem tudom, hol szedett fel annyi boindot — s a pénzt elbusulta a «Három Gránátalmában.» Mikor pedig a bánata a káromkodásig fajult, újra rájött, hogy kellene már valami okosat tenni. És elhatározta, hogy soha nem fog megházasodni, ha csak a más világon nem. Ebben megnyugodva és utolsó krajeárját kiadva, egyet gondolt és tovább ivott hitelle.

És nem házasodott. Az ő eszméi és álmai nem tűrték a szabad léleknek eme szigorú bilincsét. Hanem mást tett. Őszülni kezdett. E-

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz.

törvényhatóságok államosítása egy pillanat alatt megdöntené mindazokat az eredményeket, amelyeket a demokratikus fejlődés hosszas munka után kiereszkolt.

Ezt tudják a hatalom jelenlegi birtokosai is és ezért harcolnak mellette kézzel-lábbal. — Hatalmuk így válna végleg szilárd. A parlamenti ellenzék viszont ismeri azt a nagy erőt, amely a demokratikus vármegyékben rejlik s azért egyfelől teljes erejével küzd a vármegyék megreformálása mellett, másfelől azonban tüzzel-vassal tiltakozik a megyék államosítása ellen.

A nagy küzdelmet az a fél fogja eldönteni, aki dülőre viszi az általános választójog kérdését.

Ha az általános választójog hívei győznek, aminthogy másként nem is lehet, a reakció katonái örökre eltűnnek a porondról.

A képviselőház ülése. Ma is a véderő-reformot tárgyalta a képviselőház. Az ének csak háromnegyed tizenegyre tudta megnyitni az ülést és még ekkor is csak nehezen lehetett gondoskodni arról, hogy a tanácskozás-hoz szükséges negyven képviselő együtt legyen a teremben.

A kérvények bemutatása után Lovász Márton bejelentette Budiszavljevics Budének, a horvát országgyűlés delegált tagjának mentelmi ügyét. Budiszavljevics Hercegovác községből eltoloncolták. A horvát országgyűlés ugyan fel van osztatva, de a magyar képviselőházba delegált tagok mentelmi joga mindaddig fennáll, amíg a zágrábi országgyűlés új tagokat nem küld ki. A ház a bejelentést tudomásul vette.

A véderővita szónoka Benedek János volt, aki részletesen ismertette a létszámcsökkentés ellen a múltban folytatott küzdelmeket, majd pedig külön-külön kifogásolta a véderőjavaslatok intézkedéseit s a természetis zseme erőnyesülését követelte a hadseregben.

Az ülés végén interpellációk voltak. Három interpelláció volt bejegyezve. Kelemen Béla a szerb szalámi ügyében, Fráter Lőrinc az

múlt öt, tíz, sőt husz év. Az idióta pedig gyártotta az embernek nem kellő dolgokat, most valahol a tizedik városban, vagy még meszszebb.

Mert ha valahol nem boldogul, szedte a sátorfát, vagy amije volt és tovább ment, a merre a lába vitte.

Egyszer valahol az után járt. Vele szembe egy éteesebb hölgy jött. Mikor összecsapta a hölgy összezsapta két kezét.

— Jé, hát maga az?

— Igen, én vagyok. De... csak nem. — A Mariska?

— Csak igen. Láska!

— És tovább mentek egymás mellett.

— Megöregedtünk.

— Meg!

— Meg bizony és alig akad egy-két emlék. Ez is az — s a kézitáskából egy könyv kerül elő, az idióta könyve.

— Ezt szoktam olvasgatni!

Az idiótának eszébe jutott a «sajtkereskedő».

— Hát nem a sajtot csomagolja bele? — kérdezte cinikusan.

— Láska, maga nagy bolond. De én is, oh mindketten azok voltunk. — Van-e már felesége? — szólt hirtelen, tréfásan.

— Nincs magam vagyok.

— Én is.

Elhalgattak. Végre az idióta nagy nehezen nekibátorodott és megfogta a hölgy kezét.

— Mariska, én mondanék valamit: Nem mennék az anyakönyvvezetőhöz?

Mariska, a vén leány, meghatottan mondta:

— Maga nagy bolond! Menjünk! Aztán elgondolkozott:

— Igaz, hogy ezt már husz évvel ezelőtt is megtehettük volna.

Botján Frigyes.

Operaház tagjainak római vendégszereplése, Sümeji Vilmos pedig a szentandrási árami iskola lerombolása ügyében intézett interpellációt.

Justh és a választójog. Justh Gyula nagykanizsai beszédét többféleképp kommentálták a politikai körök, sőt olyanformán is, mintha Justh Gyula vagyoni vagy értelmi cenzust is emlegetett volna és a titkosságot is előbbvénőnek deklarálta az általánosnál.

Justh Gyula a következőképp tiltakozott a féremagyarítások ellen:

— A leghatározottabban tiltakozom minden olyan kommentár ellen, mintha én akárminő irányban az általános választójog koncessziókat tettem volna, vagy korlátokat állítottam volna. Nem mondom, hogy főleg titkost akarok, azt mondtam, hogy a választójog ellenzői, akik a magyar faj szupremáciáját féltik, az általános, egyenlő választójogtól, főleg a titkos szavazás ellen agítanak. Ami az értelmiségre vonatkozást illeti, ezt is féremagyarították. — Mikor a kerületek beosztásáról beszéltem, azt mondtam, hogy ma 81 városi képviselőt választunk, — holott számításom szerint mintegy 150-et kellene választani.

— Amellett fel kell állítani az értelmi cenzust a kerületekben, hogy azon kerületekben, amelyek az értelmiség magasabb fokán állnak, kevesebb választó küldjön egy képviselőt, mint olyan kerületekben, ahol a műveltség alacsonyabb fokon áll. Azt hiszem, ez egész mást jelent, mint hogy én a választójogot cenzus-hoz akarom kötni vagy pedig a választók között különbséget kívánnék tenni.

A mai közgyűlés.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A mai közgyűlés napirendjére felvett néhány fontosabb ügy előkészítésével foglalkozott a jog- és pénzügyi bizottság. Ezek között nevezetesebb volt a villamos vonalak kibővítésének ügye. A társaság ugyanis több szárnyvonal építését tervezi, melyhez a város engedélyje kell.

A borkőraktár céljaira átengedett terület kérdése foglalkoztatta még élénken a bizottság tagjait. Ez a már most kitűnő üzleti vállalkozásnak tetsző intézmény a várostól telket akar venni, amelyet igen olcsón fog megkapni, de bizonyos kikötéssel. A borkőraktár alapítói újabb beadványban a telek korlátozását jogának elejtését kívánja s kijelenti, hogy inkább hajlandó a vételárat négyszögölenként 4 koronájával megpótolni.

A bizottságban aggályok merültek fel a tekintetben, hogy a korlátozás mellőzésével a város kárt szenvedhet s ezért azt a javaslatot teszi a bizottságnak, hogy az eredeti álláspontjánál maradjon meg a város.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen Vargha Elemér dr. tanácsnok elnökölt. Jelenvoltak: Márk Endre, Jánosi Zoltán, Kernhoffer József, Rostás István, Poroszlay László, Rickl Antal, dr. Freund Jenő, Tóth Emil jegyző.

A villamos vasut közlekedése.

Az ülés megnyitása után Vargha Elemér tanácsnok előterjesztette a villamos közúti «vaspálya» közlekedése tárgyában alkotott szabályrendeletet. Bejelentette egyben azt, hogy a tervezetet tárgyalta egy kiküldött bizottság, melynek ülésén jelen volt Majerszky Mihály igazgató is. Majerszky kijelentette, hogy nem fogadhatja el a rendőség felügyeletét a vasut fölött, mert annak legfőbb hatósága a kereskedelmi miniszter, illetőleg a hajózási és vasúti felügyelőség. A vasut feletti felügyelet jogát törvények szabályozzák.

Ezen előterjesztés után a bizottság a szabályrendeletet általánosságban elfogadta s áttertek annak részletes tárgyalására. A bizottság szakaszonként fogadta el a szabályrendeletet, amely különféle rendőri intézkedésekről szól, valamint azokról a közbiztonsági teendőkről, amelyek a villamos üzeménél szükségeltettek. Számos stiláris módosítást eszközölt a bi-

zottság a tervezeten, mert fogalmazási furcsaságok és magyartalan kifejezések ugyancsak vannak bőven. Egyet azonban nem vett észre a bizottság. Pedig ez a címben van. A szabályrendelet ugyanis a villamos közúti vas-pálya közlekedéséről szól. Hát kérem szépen, úgy tudja mindenki, hogy villamos vonat közlekedik Debreczenben, de vaspálya nem, mert a pálya se nem inog, se nem mozog. A bizottság a tervezetet elfogadásra ajánlotta a közgyűlésnek.

Új vonalak.

Az ülés másik tárgya volt a villamos vasut hálózatának kibővítése. A társaság a Kossuth-utcai vonalon a Méliusz-téren akar kitérőt létesíteni, a Csapó-utcai vonalon pedig az Arpad-téren. — Ezenkívül a Kossuth-utcai vonalból szárnyvonalat épít a trágyagyárig, a Hatvan-utcai vonalból pedig szárnyvonalat terveznek a városi téglagyárhoz.

A közigazgatási bejárást még ez év június havában megtartották s az erről szóló jegyzőkönyvet a kereskedelmi miniszter jóváhagyta a tervvel együtt. Most a társaság az építésre a szükséges terület átengedését kéri. A bizottság javasolja a 270 négyszögölnyi terület átengedését, de évi jogelismerési illeték fejében 20 korona megfizetését kívánja a vasutársaságtól.

Ezután a Késes-utca 42. számú ház megvételét tárgyalták. Javasolják 7092 korona 50 fillérért a megvételt.

Utcabővítés.

Ezen ügynél szóba került a Szent-Anna-kiszélesítésének kérdése. A sokat vitatott sarokház lebontását és ezzel a további szélesítést igen sürgősnek és kívánatosnak tartja a bizottság. Az ügghöz felszólaltak Jánosi Zoltán, Márk Endre és Freund Jenő dr., akik egyértelműen azt hangoztatták, hogy a sarkó rozszant házat le kell bontani. A város a szabályozás végrehajtásával tovább nem késhetik. Meg kell kezdeni az utcaszélesítéseket. A bizottság végül ajánlotta a tanács figyelmébe, hogy most, a midőn a Szent-Anna-utca sarokháznál szükséges átalakítások ügyét fogja tárgyalni, az építési engedélyt ne adja meg.

A Borkőraktár telke.

Ismeretes, hogy a Termény- és Aruraktár részvénytársaság részére a telke előtt fekvő mintegy 1200 négyszögölnyi területet borkőraktár céljaira négyszögölenként 6 koronáért javasolta átengedni a bizottság. A részvénytársaság újabb beadványt intézett a városhoz, melyben kéri, hogy álljon el attól a kikötéstől, hogy a területet csak az esetben adja át, ha biztosítja, hogy a főtelep Debreczenben maradjon. Ez a korlátozás, úgy vélik az érdekeltek, elriasztja a tőkét s így a borkőraktár vállalatban nem vehet részt.

Márk Endre szerint Degenfeld József gróf és Balkányi Miklós dr. állanak a Termény- és Aruraktár élén, azonban kérdés, hogy ha ők nem lesznek ott, szemmel fogják-e tartani a város érdekeit. A borkőraktár meg is szünhetik s akkor a város részére elveszett az a terület.

Jánosi Zoltán hasonló értelemben szól, bár szükségesnek tartja, hogy Debreczenben a borkőraktár létesíttessék.

Rickl Antal átengedné a borkőraktár céljaira ingyen ezt a területet, azonban kikötné, hogy amennyiben az megszűnnék, a telek vissza menne a város tulajdonába.

Freund Jenő igen olcsónak tartja így is a négyszögölenkénti vételárat, mert az nem 6 koronát, de legalább 40 koronát ér meg most is. Azt kívánja, hogy az eredeti javaslat tartassék fenn.

Márk Endre is az eredeti javaslat mellett foglal állást s kéri a korlátozás fenntartását.

A bizottság így határozott. E szerint a város átengedi a területet négyszögölenként 6 koronáért, de kiköti, hogy amennyiben a főtelepet Debreczenből elvinnék, a telek akkori értékének megfelelően mutakozó különbözetet a társaság megtéríteni tartozik. Az ülés ezzel véget ért.

Forrongás a tisztviselők között. Marc a drágasági pótlékért.

Az állami tisztviselők között nagy elkeseredést okozott a kormánynak az az intézkedése, hogy az évek óta várt, méltányos és nélkülözhetetlen általános drágasági pótlék helyett családi pótlékot ad az általános nyomor enyhítésére.

A kidolgozott tervezet szerint csak a gyermekes családapák kapják meg ezt az állami támogatást, ami annyit is jelent, hogy azok az állami tisztviselők, akik csak feleséggel nyomorognak, avagy ha nőlenek is, a lehetetlenül rossz fizetési viszonyok mellett szizifuszi erőlködést folytatnak a megélhetésért, mindezek továbbra is reménységet ebédelhetnek, és vacsorára nagy adag keserűséget találhatnak fő maguknak. Ilyen módon az állami támogatásból kirekesztődik a tisztviselőknek egy tekintélyes része.

Az elégtelenség már tegnap, a tervezet nyilvánosságra hozatalának első napján, olyan széles hullámokat vert, hogy a forrongás megszokott kerekeit is átlépte.

Az elkeseredés nyílt kitörését egyes egyedül az a fejfeleméret tartja féken, amely ezekben a végtelenül korrekt, becsületes emberekben az államot, mint kenyéradót körvonalozza. Ennek dacára nyíltan hangoztatják, hogy az államnak mindenre van pénze, csak arra nincs, hogy összes rabszolgáinak nyomorán enyhítsen.

Evenként milliókat akarják emelni a hadsereg fenntartására beállított költségvetési összeget, a véderőreform tárgyalása során a pénzügyminiszter azt az érvelést használta, hogy a reform keresztülviteléhez szükséges milliók nem ingatják meg az államháztartás mérlegét s előteremtésük semmi fejtörést nem okoz s most mégis, amikor még néhány millióval boldoggá lehetne tenni több ezer embert, a pénzügyi kormány megint a régi érvekkel: állami kötelességgel sa z államháztartás mérlegének megbillenésével hozakodik elő.

Ez a szembeállítás valószínűleg szétrombolja az állami tisztviselőkben azt a hitet, hogy a munkájuk ellenértéke, legalább valamennyire, kormányelismerésben és anyagi honorálásban részesülhet.

Küszöbén a tételnek, amikor a szükségletek rohamosan szaporodnak s minden tisztviselő kétségbeesetten gondol a közlekedő napokra, a nyilvánosságra hozott kormánytámogatás a végső elkeseredés szegyenpirját kergeti a kirekesztett s nyomorgó hivatalnokok arcába.

Amint a jelek mutatják, Debreczenben is fenyegetően forrnak a kedélyek s a kétségbeesés nagyarányú mozgalomnak készíti elő a talaját.

A háboru.

Szó sincs a béketárgyalásokról.

Milano, nov. 29. A Secolo közli, hogy az olasz expedíciós sereg legutolsó tripoliszi ki-rohanásának nem annyira stratégiai, mint inkább diplomáciai célja volt. A porta ugyanis eddig mindig azzal az ürüggyel utasította vissza a hatalmak békeközvetítését, hogy Tripolis még most sem az olaszoké, hiszen be vannak zárva a városba s ki nem mozdulhatnak onnan, mert ostrom alatt állanak. Caneva tábornok tehát utasítást kapott Rómából, hogy védekezés helyett támadjon. A Dardanellák elzárását is azért tervezte Olaszország, hogy békére szorítsa Törökországot és a blokádnak fog elmaradni, ha a porta nem hajlik a szép szóra. Egyelőre úgy áll a dolog, hogy Csarikov konstantinápolyi orosz nagykövet árfadozásai meghiusultak ebben az irányban.

Konstantinápoly, nov. 29. A portán azt feltették a külföldi lapok tudósítóinak, hogy béketárgyalásokról szó sem lehet, míg Olaszország vissza nem vonja a tripoliszi annexióról szóló proklamációt, akkor aztán a szultán fenhatóságának biztosítása mellett kész Törökország belemenni a béketárgyalásokba. Ez a hajthatatlanság legjobban Olaszországot lepte meg. A római kormány a nagyhatalmak képviselői előtt sajnálkozását fejezte ki, hogy fáradozásaik Konstantinápolyban nem jártak eredménnyel, holott Olaszország a béketárgyalások megindításának reményében tett le arról a szándékáról, hogy a Dardanellákat elzárja.

A szultán levelei.

Bécs, nov. 29. Mahmud Mukdar pasa, a volt török tengerészeti miniszter, aki tegnap Berlinbe utazott, onnan Bécsbe fog jönni. A szultán sajátkezű leveleit viszi meg a volt tengerészeti miniszter Vilmos császárnak és Ferenc József királynak, miután Livádiában már megfelelt ennek a missziójának. Miklós cárhoz is levelet vitt a szultántól. Ezekben a levelekben a szultán panaszkodik, hogy Olaszország a nemzetközi jog megsértésétől sem riad vissza. Azzal végződik a levél, hogy Törökország kész volna a béketárgyalásokra, de Tripolisban fenn kell maradnia a szultán szuverenitásának.

SZÍNHÁZ.

Ma, 1911 november 30-án, csütörtökön:

Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

ÉLŐ HALOTT.

Színmű 4 felvonásban, 5 képben.

Holnap, pénteken, 1911 december 1-én:

ÉLŐ HALOTT.

Színmű 4 felvonásban, 5 képben.

Élő halott. Ma este kerül bemutatásra Tolstoj hagyatékából maradt kiváló dráma, mely körül szenzációs zamba menő vitatkozások folytak a felett, hogy a dráma egyáltalán Tolstojé lett volna. Az «Élő halott» drámát magyarba Vajda L. ültette át s Budapesten október hónapban a Magyar színház hozta színre kiváló sikerrel. A debreceni premiernek különleges érdekessége lesz, hogy a főszerepet Zilahy Gyula játssza, ki e parádés szerepben kiváló alakításra készül. Kivüle nagyobb szerepeket játszanak Vajda Ilonka, Papp Etelka, Csanádi Irmá, aki Slaviansky-dalokat énekel, Szilágyi Ernő, Bérczi Ernő, Kemény Lajos, Békési és Kelemen. A hatásokban gazdag drámára nagy gondolat készült a társulat Zilahy igazgató rendezése mellett. Az «Élő halott» kétszer van e heti műsorba felvéve.

Pálinka. Zóla Emil regénye után itt színmű, a «Pálinka» szombaton és vasárnap este kerül repriz-előadással színre. A «Pálinka» egy igen érdekes és híres színmű, mely Budapesten a Népszínházban került először színre Rákosi Jenő fordításával. Abban az időben úgy a külföldi, mint a magyar színpadok műsorát e da-

rab sokáig uralta, noha akkor még szó sem lehetett sorozatos előadásokról. A «Pálinka» szép meséje és változatos gazdagsága hamarosan kasszadarabbá avaták a pompás színműt, melynek vonzó érdekessége volt az a meseteri alakítás, melyet Copeau bádógos szerepében a magyar színészet kiváló mestere, Halmi Ferenc kreált. Most, hogy Zilahy igazgató e kiváló darabot feleleveníti, nagy érdeklődést keltett a repriz előadásának híre, úgy, hogy a színházi pénztárnál az előadásra tömeges elővételezés történt. A darab, melyet Zilahy Gyula rendez, foglalkoztatja az egész személyzetet. A társulat nagy ambícióval készül az érdekesnek ígérkező előadásra.

Vasárnap délután. Vasárnap délután Zeller Károlynak a «Bányamester» című kedves és mulattató operettje kerül színre, melyben a két női főszerepet Zilahyné S. Vilma és Borbély Lili játsszák. Ez előadásra jegyek előre váltathatók a színházi pénztárnál.

Nagy kivándorlás Északkeleten.

Elfogott kivándorlási zugügynökök.

Bencze József budapesti államrendőrségi detektív vezetésével nagyobb fővárosi detektív-csoport nyomoz már hetek óta Felsőzemplében, ahol a kivándorlási zugügynökök egész raja működik. A detektíveknek máris sikerült sok kivándorlási zugügynököt letartóztatni. Először Janok Jánost csípték meg, aki parasztruhába öltözve Alsókánya községben megvendégelte a falu fiatalságát, hogy azután őket Amerikába szállítsa. Szerina Mihály zuhogói és Jazovszki János gatalyi lakosokat rajtakapták a detektívek, mikor kivándorlókat akartak át-szállítani a határszéli hegyeken. Kubulya Vojtek topolvkai lakos a homonai vásárról indult utnak éppen egy csomó kivándorlóval, mikor a detektívek letartóztatták. Kalinovszki Mihály Nagymihályon, Gálszécsen és Szobráncon toborzott kivándorlókat. Sok zugügynök a detektívek elől Galiciába szökött.

Ugyancsak kivándorlásra való csábítás miatt előállították Klapak Ferenc és Szovák Jánosné gálszécsi lakosokat, Budonna Andrásné vinnai, Mazu Mihály és Kovács János alsókányai lakosokat, akik mindannyian a Pool kivándorlási hajóstársaság egyik ügynökének voltak alkalmazottai és négy-öt száz koronákat szedtek a kivándorlóktól, akiket azután Lubkownon keresztül titkos erdei utakon szállítottak Szánukra, ahol Grosz Jakab, a Pool-társaság ügynöke lakik. Ugyancsak most több hírhedt kivándorlási ügynökre találtak, akiket a határrendőrség már régen keresett.

A letartóztatott ügynökök egy részét a nagymihályi főszolgabíró kihallgatta. Bevallották, hogy a kivándorlóktól fejenként két-három száz koronát szedtek össze előleges költségekre. Somogyi József főszolgabíró Molnár Lajos tóketerebesi és Juhász György rákóczi lakosokat, akik Galiciába szállították a kivándorlókat és ott Grosz Jakabnak, a Pool emberének adták át őket, hat napi elzárásra és 300-300 korona pénzbüntetésre ítélte. A többi ellen is folyik az eljárás.

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

huszárt, a honvédszázad a közös gyalogost nézi le, a közös gyalogos a honvédet, és mindnyájan pedig a «kutjamosót».

Ha tehát a baka van előnyben a hódításban, szurja-bántja a huszárt és kész a tragikus összeütközés. «Hogy mehetsz végig egy pocsolyakerülővel» így vélekedvén, megpörgetvén zörgő sarkantyuját...

Belátható ergő, hogy a szerelmen kívül a fegyvernemek közötti áthidalhatatlan különbség és gyűlölség, egymás heccelése, lenézése okozhatták a napokban lefolyt botrányt is s főképp az a határtalan büszkeség, amit a cifra «münder» viselése fejleszt ki a különböző egyenruhákat hordó parasztlányok szívébe.

szigma.

— Országgyűlési képviselők Debreczenben.

Holló Lajos, Vertán Etele és gróf Batthyány Pál országgyűlési képviselők ma este Debreczenbe érkeztek; innen a holnap reggeli vonattal utaznak Nagylétára, ahol a Buza Barná képviselőjelölt támogatására népgyűlést tartanak. A képviselők agitációs utjukban sorra veszik a hosszupályú kerület minden nagyobb községét.

— Országos tanítógyűlés. December hó 8-án délután három órakor Budapesten a régi országgházban országos gyűlést tartanak a tanítók. A magyarországi tanítóegyesületek szövetsége hívta egybe a gyűlést, melynek tárgya a tanítók fizetésrendezése. A kultuszminiszteriumban, amint értesülünk, erős munka folyik, hogy a tanítókon segítsenek. A statisztikai adatok már feldolgozás alatt vannak s főbb tétele áll készen a fizetésrendezésre vonatkozólag.

— Bizottsági gyűlés. A református egyház központi vegyes bizottsága tegnap délután 4 órakor tartott gyűlésében folyóügyeket intézett el.

— Öngyilkos gyógyszerész. Az óverbácsi községi elöljáróság értesítette a debreceni rendőrséget, hogy Székely Imre debreceni gyógyszerész ott tartózkodó öccse, Székely József, aki szintén gyógyszerész, borzalmas öngyilkossági kísérletet követett el. A szerencsétlen életunt először mérget ivott, aztán a torkát metszette el. Haldokolva szállították be az újvidéki kórházba. A fiatal ember végzetes tettét szerelmi bánatában követte el.

— A gazdasági bizottság ülése. A város gazdasági bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott Medgyaszay Miklós tanácsnok elnöklelte alatt. A bizottság foglalkozott a Hortobágy hasznosításának kérdésével és elhatározta, hogy csatlakozik a jog- és pénzügyi bizottság által el fogadott állásponthoz.

— Nők a hitközségben. Nagykanizsáról érdekes híradást kaptunk. A zsidó hitéletben ugyanis a nők eddig nagyon jelentéktelen szerepet játszottak, most azonban a nagykanizsai zsidó hitközség utóbbi gyűlése azt határozta, hogy az adófizető női tagjainak is szavazati jogot biztosít. A református egyházban már régi szokás az, hogy a nők is szavazati joggal bírnak.

— Alakuló gyűlés. A debreceni női kereskedelmi iskola Önképzőköre most tartotta meg az intézet dísztermében alakuló közgyűlését. Az egyes tisztségeket ekként töltötték be: Elnök Papolczy Margit f. o. tanuló, alelnök Diermenn Gizella k. o. tanuló, titkár Dezső Margit f. o. tanuló, főjegyző Neubauer Emma f. o. tanuló, főkönyvtáros Szénássy Etelka, főpénztáros Bárdos Margit, levéltáros Polgár Katalin, aljegyző Gurró Irén lett.

— A szomszédasszony büne. Folytonos civakodást vittek véghez Balmazújvároson Pinczés Sándorné és Budai Andrásné. Pár nap előtt a két asszony összeverekedett s e közben Pinczésné úgy vágta fejbe Budai Andrásnét, hogy agynak esett. Az éjjel Budainé meghalt. Az orvosok állítása szerint orbánc okozta a halálát. Most azt kutatják, hogy az orbánc összefüggésben van-e az ütlegekkel, amelyet Budainé Pinczés Sándornétól szenvedett. Ez esetben az eljárást megindítják a harcias nő ellen.

— Ferenc Szalvátor főherceg és a hadsereg. Ma reggel Bécsből egy félhivatalos kommunikét adtak ki, melyben megcáfolják azt a hírt, hogy Ferenc Szalvátor főherceg kilép a hadsereg kötelékéből. E cáfolattal szemben úgy értesülünk, hogy mindazok a hírek, melyek Ferenc Szalvátor és a hadügyminiszterium s a hadvezetőség között támadt konfliktusról s ennek következtében a főherceg mellőzéséről megjelentek, igazak. Történtek ugyan kísérletek arra, hogy a főherceget még egy ideig a hadsereg kötelékében tartsák és szó van arról is, hogy a főherceg részére egy magas katonai állást, egy olyan tessék-lássék pozíciót teremtenek, azonban mindezekből aligha lesz valami és igen valószínű, hogy már a májusi Rendeleti Közlöny közölni fogja, hogy a főherceg hosszabb szabadságra ment. Az is kétségtelen, hogy a főherceg mellőzésének egyik oka az a rendelet, amelyet Bjelik Imre tábori püspök a hadvezetőség tudta nélkül, de a főherceg felhívására a csapatparancsnokokhoz intézett a tisztek vállalási gyakorlatai ügyében. Most kiderült az is, hogy nemcsak a csapatparancsnokok, hanem a katonai iskolák és nevelőintézetek is kaptak ilyen rendeletet, amely arra utasította őket, hogy az ottan szolgáló tiszteket is vonják bele a vállalási gyakorlatokba.

— Kerékpáros-századok a vadászszóljánál. Bécsből jelentik: A hadvezetőség elhatározta, hogy a Triestben, Gradiskán, Rovignóban és Montfalconban állomásozó vadászszóljánál egy-egy kerékpáros-századot állít fel. Míg Németországban igen sok kerékpáros-század van, Olaszországban pedig tizenkét kerékpáros zászlóalj van, addig nálunk eddig nem volt ilyen század, csupán minden egyes századnál egy-egy kerékpáros volt.

— Meghalt sérüléseibe. Hirt adtunk arról, hogy Magyar Imréné, akit férje vadászfegyverrel támadott meg, a debreceni kórházban fekszik válságos állapotban. Ma az ügyészséget arról értesítették, hogy Magyaré meghalt az éjszaka. Mivelhogy nyilvánvaló az, hogy Magyar Imréné a férje által okozott sebek miatt halt meg, az eljárást megindították Magyar ellen, egyben elrendelték felboncolását.

— Föl a szent háborúra! Resicai tudósítónk írja: Resicahányán az utóbbi években nagyon sok mohamedán telepedett le, nagyrészt Macedóniából, Albániából s nagy Törökországból szakadtak ide s cukorka és bőza-elárusítással foglalkoztak. Nagyon csendes, türelmes nép voltak, akiket tisztességük miatt mindenütt megkedveltek. Ezek a békés, csendes emberek az utóbbi időben — mióta az olasz-török háborúról tudomást szereztek — merőben megváltoztak. Csoportokban keresték fel a községi jegyzői hivatalt, előmutatták irataikat s megköszönve a községnek irántuk eddig tanúsított jóindulatát, kérték azoknak lebélyegezését, mert ők hazamennek, ők ugyanis azt hallották, hogy kitört a szent háború, s nem akarják tétlenül nézni, hogy a tájban az izlámon győzedelmeskedjék. Nincs már most Resicán egy mohamedán utcai árus sem, mind elment! Ki volt adva a jelszó: Föl a szent háborúra!

— Régi bűn. Kisvárdai tudósítónk jelenti: A nyíregyházi törvényszékhez feljelentés érkezett Amerikából, hogy Révész Bertalané tiszaberdéi asszonynak régi bűn terheli a lekiismeretét. Révésznének tíz éve, még férjhezmenetele előtt szereimi viszonya volt és ebből származó gyermekét, aki házasságának negyedik hónapjában született, megölte s a kerben elásta. A nyíregyházi törvényszék a feljelentés alapján előzetesen letartóztatta az asszonyt, akit hasonló eset miatt egyszer már elítélt a bíróság. Révésznének az ura ugyanis Amerikában van és az asszonynak ez alatt gyermeke született, akit ugyancsak megfojtott és elásozott.

— A bíróság előtt. Ez a címe annak a kacagtató bohózatnak, melyet tegnap este mutattak be a nagyszámu közönségnek a Hajnal-Mulatóban s ma megismétlik. Aki egy kelemes estét akar magának szerezni, az okvetlen keresse fel a Petőfi-téri Hajnal-Mulatót, mely 12 óra után is kedves szórakozóhelye a mulatni vágyóknak. Ez a kiváló műsor még csak egy pár napig marad meg.

— Anyakönyvi hírek. A debreceni magy. kir. állami anyakönyvi hivatal a tegnapi nap folyamán a kerület anyakönyvébe az alábbi születéseket, házasságokat és halálozásokat jegyezte be: Születések: Takács Sándor kisbérő és Rácz Mária Sándor fia, Nagy Lajos napszamos és Ujj Zsuzsánna: Mária leánya, Kovács József tehenész és Kovács Zsuzsánna: Erzsébet leánya ref., Rácz Gábor vasmunkás és Oláh Eszter: Gábor fia ref., Krajczár János szabósegéd és Kiss Mária: Gyula fia rk., Szilágyi József állomási előjáró és Farkas Lujza: Anna leánya izr., Simon Sándor dohánkertész és Macskán Mária: Imre fia ref. — Hymen: Dr. Lövi József Abrahám Annát és Schalva György Valla Margitot eljegyezte, Erdey János kocsis ref. és Makai Sára ref., Székelyhidú Mihály távirtdamunkás ref. és Ser Nagy Juliánna ref., Szilágyi József ácssegéd ref. és Serbán Flórián gkat., Budai András napszamos és Bodnár Zsuzsánna, Babotán Pál kőmivessegéd gkat. és Molnár Mária ref., Borza Ferenc napszamos ref. és Jóna Borbála gkat., Vass Balázs cipész-mester rk. és Daróczy Katalin ref., B. Kis Gábor napszamos ref. és Nagy Mária ref., Kállai István kőmivessegéd ref. és Rácz Mária ref., Gyulai István napszamos ref. és Kerekes Erzsébet ref. házasságot kötöttek. — Elhaltak: Jobbágy József ref. 19 hónapos, Márkus András ref. 64 éves, Gebei Róza ref. 11 éves, özv. Juhász Jánosné ref. 63 éves, Kis Ilona ref. 22 hónapos és Magyar Imréné ref. 52 éves.

— A börtönigazgató kinzókamrája. Pétervárról jelentik: Az igazságügyminiszter rendeletre vizsgálatot indítottak a krasznajovszki börtön igazgatója ellen, aki a fegyenceket a legkegyetlenebbül kinzotta. Az egyik megkinzott vizsgálati fogoly táviratban tett panaszt az igazságügyminiszternél, hogy a börtönigazgató négy foglyot izzó szénrel megtöltött medencékre fektetett és megtüzesített tüffel szurkáltatta őket. A foglyoknak kezeit, lábait külön erre a célra szolgáló középkori kinzószerszámokkal nyújtogatták és más rettenetes kinzásoknak vetették alá. Egy fogoly meghalt, egy másik pedig a torturáktól megőrült.

— A decemberi csillagos ég. A kafocsai Haynald-obszervatórium közli, hogy december havában az Andromeda csillagkép, a Bika, a Mars, a Saturnus, az Orion, a Vénusz és Jupiter fogják benépesíteni az eget.

— A Debreceni Zenekonzervatórium ma (csütörtökön) este hat órakor, az Arany-Bika szálló dísztermében, Liszt Ferenc születésének századik évfordulója alkalmából ünnepélyt rendez, a következő műsorról: 1. Schubert: Szimfónia, h-moll, I. Előadja az intézet zenekara. 2. Vörösmarty Mihály: Óda Liszt Ferenchez. Szaválja: Dávid Kata. 3. Emlékeszéd Liszt Ferencről. Tartja: Fűredy F. Gusztáv, tanár. 4. Liszt dalok. Éneklő Harsányi Jolán. 5. Mendelssohn: e-moll hegedű concert I. Játsza Szücs Gergely. — II. 6. Liszt: 137-ik zsoltár. Zongora, orgona, harmonium és hegedű kísérettel éneklő Matolay Irén. 7. a) Van Goens: Adagio. b) Popper G-dur Tarantella. Gordonkán előadja Varin Ferenc. 8. Liszt: 0Dalok. Éneklő Uher Amadil. 9. Mozart—Liszt: Don Juan ábránd. Két zongorán előadják S. Szabó Emma és Boros Anna. 10. Részlet az Erzsébet oratóriumából. Előadja az intézet vegyes énekkara. Jegyek P. Nagy Zoltán igazgatónál kaphatók.

— A Hunyadi-utcai betörő. A múlt héten Szabó István rovott multu asztalossegéd egy Hunyadi-utcai ékszerészüzletbe hatolt be, de tetőt észrevették s elmenekült. Másnap Szabót elfogták s betörő-szerszámokat találtak nála. — Szabót a rendőrség csavargás miatt harminc napi fogházra ítélte. Büntetésének kitöltése után Szabót az ügyészséghez kísérik át.

— Gyilkosság a lakodalmon. Munkácsról írják: Bereg-Fogarás községben lakodalom volt tegnap. A lakodalmon Tokár Simon gazda is megjelent fiatal feleségével. Az asszonyt táncba vitték, ami nem tetszett a férjnek. Majd később sugdolóztást hallott, azt hitte, hogy feleségéről beszélnek. Odaugrott a fiatal asszonyhoz és késével úgy megszurta a combján, hogy néhány perc múlva elvérzett. A gyilkos térjet letartóztatták.

— **A Meteor: vilamos-színház** kiváló heti műsorával bemutatásra kerül a «Méltóságos kisasszony szerelme» a kopenhágai udvar-színház világhírű művészeinek előadásával. — Látható kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken. Tisztelettel Csomor Gyula tulajdonos.

— **Rendőri hírek.** (Kendő-tolvajok.) Asztalos József Kossuth-utcai 4. szám alatti rőzs-kereskedőtől két ismeretlen suhanc egy nyolc korona értékű bársonykendőt lopott. A tolvajokat a rendőrség keresi. — (A kik bort lopnak.) Nuszbaum Májor Degenfeld-ter 3. szám alatti lakos pincéjéből Ványi János rovott multu csavargó és Dombi Márton a pince ajtajának feszítővassal való feltörése után 52 liter bort lopnak. A rendőrség a bortolvajokat elfogta és letartóztatta.

— **Löbl Gyula és társa** látszerész cég a legjobb hírnévnek örvend a látszerész-ipar terén Debreczenben és vidékén. Ha valakinek szemüvegre, orrcsüptetőre, lorgnietre, vagy bármilyen látszerészeti cikkre van szüksége: forduljon Löbl Gyula és társa céghez, amelynek dusan felszerelt üzlete raktáron tartja a modern látszerészeti technika összes vívmányait.

Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára, Kolozsvári jogi vizsgákra

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít:

Dr. POLCZ REZSŐ ügyvéd

jogi szemináriuma s jogalkalmazást tanító intézete

Kolozsvár, Egyetem-utca 7. szám.
Ügyvédi vizsgára kizárólag ügyvéd-szakerk készítenek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Dr. Kelemen Samu sajtópere

A debreceni törvényszék esküdtbirósága érdekes pört tárgyalt ma délelőtt. A sajtópör szereplői Kelemen Samu dr. országgyűlési képviselő és dr. Merker Márton szatmári kongreganista tanár, aki a «Hetiszemle»-ben támadást intézett Kelemen Samu ellen, mert a képviselőházban a kongregációk dolgát szóvá tette.

Az idén történt, hogy májusban a képviselőház tárgyalta a kultusz-tárca költségvetését. A vitában résztvett Kelemen Samu is, aki bírálatot mondott a kongregációkról. Mikor a beszéd megjelent a fővárosi lapokban, Merker Márton szatmári tanár felháborodásában megereztett egy cikket, amelyben Kelemen Samu támadta. A megsértett képviselő sajtópört indított Merker ellen, aki a mai tárgyaláson egyebet nem tudott felhozni védelmére, csak a jogos felháborodást.

A főtárgyaláson Tóth Aurél elnökölt. A közzéadott Gáthy Bálint dr. ügyész képviselte a vádlott maga védekezett.

A tárgyaláson a bizonyítás gyorsan ment, mert a vádlott nem tagadta a szerzőséget. Dél felé Gáthy Bálint kir. ügyész mondott nagyhatású beszédet. A vádbeszéd Gáthy Bálintot mint liberális gondolkodó, nagylátókörű jogászt ültette fel a megjelentek előtt. Hosszabban tért a kongregációkra, azoknak káros hatását elárta, mert bár — mondotta a többek között — elismeri, hogy a kongregációk növelik az országban, az önértetet, de kiirtják az ember-társak iránti szeretetet. A kongregációkban nemcsak pietisztikus testületet lát ma a gondolkodó ember, hanem harcos intézményt.

Ezután Merker Márton mondott néhány szót a védelmére. Harcias hangon beszélt s úgy ültette fel magát, mint a katolicizmus vértanúját.

Az esküdtek ezután visszavonultak tanácskozásra. Gál Zoltán, az esküdtek főnöke hirtette ki a verdikket, amely bűnösnek mondta a vádlottat. A debreceni kir. törvényszék Merker Márton dr-t sajtó útján elkövetett becsületsértés miatt 200 korona fő- és 40 korona mellékbüntetésre ítélte.

TÁVIRATOK.

MIKOR VILÁGHÁBORU FENYEGETETT.

Berlin, nov. 29. A Tegliche Rundschau azt állítja, hogy nemcsak Julius végén volt harcra kész az angol flotta, hanem később is egy ízben megakartta támadni a német hajóhadat. Ez akkor volt, mikor Franciaország a berlini tárgyalások során engedékenynek mutatkozott s úgy látszott, hogy Németország kedvező üzletet fog kötni Marokkóban. Szeptember végén elbocsajtották a német kiszolgált tengerészek utolsó évfáratát és Anglia a támadásra ezt az időpontot választotta, amikor tehát nem lehetett olyan «alkoholista» széles Britanniában, aki elhihetné volna, hogy Németország támadni készül és Angliának résen kell lennie.

A VIHAROS TENGER.

London, nov. 29. Newyorkból táviratozzák, hogy a St. Anna személyszállító gőzös tegnap nagy késéssel érkezett meg, mert kormánykereke a nagy viharban eltörtött s valóságos csoda, hogy a hajó megmenekült. Olyan hatalmas hullámok söpörték végig a fedélzetet, hogy négy utast a tengerbe sodortak.

Ingatlanok forgalma.

Bencze János és neje Lős Julianna veszik Kun Sándor és neje 4 hold 800 négyszögöl nagy hegyesi tanyaföldjét 4200 kor.

Lajtek Imre és neje Pincés Julianna veszik Gál György és neje nagyhegyesi 4 hold 690 nöl földjét 3750 kor.

Varjasi Imre és neje Pósalaki Erzsébet veszik ifj. Dankay Ferenc és társai 13 hold 285 nöl földjét 12000 kor.

Darvas Györgyné Borbély Eszter veszi Papp Ferencné és társai 360 nöl majorsági földjét 13000 kor.

Kádár József veszi Herczner István és neje Szabó Klára Meszena-utca 11. sz. házat 16400 kor.

A vihar.

Orosz eredetiből fordította ROBERT OSZKAR.

12. Folytatás.

— Ah, Sinotska, Sinotska; — mondta leheletszerűen és még arra sem volt ereje, hogy szavakkal fejezze ki, amit fiatal, erős teste és fiatal, lángoló lelke érez.

Sinotska már az út közepén ment; alakjának kusza, fehéren fénylő vonalai émosódní, a sötétbe veszni látszottak.

— Jer, ismételte csendesen, — várnak reánk...

Aztán sompolyogva ment előre.

Ahelyett azonban, hogy elhagyná a parkot, végigment a fasonon, mely a tengerhez visz. Kotsajew követte.

A szelektől és nedvességtől ruganyos levegőben sötétlő messzeségek fúrtak eléjük. Hullámot nem láttak; a sötét part mentén csak itt-ott bukkantak fel fehér habdombok és megint elsüllyedtek. Mintha valami fehér tárgy hirtelen felvetődne, hogy rögtön újra elmerüljön a himbálódzó vízrengetegben, mely feketélve fénylett előttük.

A végtelen távolban szakadatlan zugás morajlott. Egészen messziről, ismeretlen tájakról áradt a hullámtömeg, folyton fenyegetőbb háborgással dagadozott, miig nem sebesen csapódott a partnak. Mint egy dobba, döngött a moló deszkáiba s aztán s aztán erőtlennül, nedvesen zuppanva hanyatlott vissza.

Messze, messze azonban már újabb morajos hullámozás kelt és törtetett a partnak...

Sinotska sokáig állt ott magában, a part szélén és a szellő gyöngéden kapaszkodott bele fehér ruhájába. Körölte messzeség, az ür, a szelek. És mindent csak a fenséges zsvíaj, óriás

hullámverések és folytonos loccsanások zsvíaja töltötte be. Úgy érezte, hogy távolodik a parttól és a következő pillanatban könnyed, szabad madárhoz hasonlóan, közvetlen az egyre zajló, fénylő, fekete vizek felett, amelyek mélyéről borzalmas erők törnek fel, tovaszáll a távolba, ismeretlen fészkek felé.

Különös gondolatok lepték meg. Valami bíjos, tiszta, gyöngéd, és gyöngyörű érzés viharzott egész üde, ifju testében. Ruganyos, meleg csipőin és tömör leánykeblein könnyedén megmeglennve, — mintha elakarna rebenni és Sinotskát szemérmetlen mezitelenségben ott-hagyni, remegett meg vékony, fehér ruhája. — Szenvedélyes vágy tikkasztotta bensőjét; vágyott valami után, amit még nem ismert és nem tudott megérteni: Szomorú boldogságot érzett és holdog szomorúságot. Sirni szeretett volna és mosolyogni.

A háborgó hullámok folyton megnövekedve rohantak a partnak és Sinotska önkénlenül feszítette mellé a suhogó, nedves szél mellé.

Nem látta Kotsajewet. Csak a tenger volt előtte, a sötétség és a tisztafényű csillagok; de egész valójában érezte őt, közvetlenül közel, a szeretett, erős férfit és reá akart nézni és valami sajátságos nézéssel jártni rajta a pillantását.

Messze távol, mintha a világ végén lenne, láthatatlan hullámok csipkés habtaraján fehér visszfény támadt és tűnt alá újra.

Folytatjuk.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.

Figyelmeztetés.

Az ÉRMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR 1911. évi február 12-én hozott közgyűlési határozata értelmében az, aki az új részvények vételárát az 1911. évi december 31-ig be nem fizeti, a részvény aláírásból szerzett összes jogait és az esetleg addig befizetett összeget elveszti. Figyelmeztetjük tehát a részvényjegyzőket, hogy a most ismertetett jogkövetkezmények terhe alatt fizetési kötelezettségüknek a folyó évi december 31-ikéig tegyenek eleget.

Székelyhid, 1911. évi nov. 28. án.

Érmelléki Takarékpénztár igazgatósága.

HALLÓ!

Ingyen nyakkendő!

Angol férfi öltönyt, telőtöt vagy télikabátot rendelhet izléses kivitelben készen és mérték után két osztályban

25 30 | 40 50 koronáért.

Nagy választék gyapjukelmékben. Ne mulassza el saját érdekében felkeresni ezen jó hírnévnek örvendő üzletet

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruház **DEBRECEN, Sas-utca 4.** Kölcsonös Segélyező palota.

Minden vevő úgy a kész ruhához mint a rendelés után készült ruhákhoz **ingyen** kap egy divatos nyakkendőt.

Ducika krém, páratlan hatású arc-
szépitő szer. Ára 1 kor.
Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika**
puder, három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb
fogfájást is meg-
szünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2-3 nap alatt min-
den bőrkeményedést
megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszer-tárában
Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a kaphatók.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám nappal 322. (Kossuth-u. 15.) — Éjjel 66 sz. (Péterfia-u. 70).

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk' hogy temetkezési intézetünket a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk új gyászkozzikkal díszletekkel szereltük fel. Teljes szobabehúzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtleníve) teljesen szegek nélkül végezzük. Temetéseket, hulla szállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. Eivánk a tisztességes verseny. A gyászos házaknál kegyeltséértően nem tolokodunk. Csakis személyes meghívásra jelentkezők temetéseket felvételre végezt.

Tisztelettel

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Brüsszel és Buenos-Aires 1910: 3 Grands-Prixes.

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

széleskörű szabotossági vezényművel, 10-200 lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválóságuk és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és minden üzem részére a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU
budapesti képviselője: BOROS Artur ekl. gépészmérnök
Rottenbiller u. 33.

Osszgyártás 800,000 lóerőn

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok
a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

HUNNIA

műterem képei, levelezőlapjai

szépek, olcsóak, tartósak.

Műterem: Csapó- és Piacz-utca sarok.

Női kelengyét, bluzokat, csipkét, függönyt
legszebben mos és vasal

HRABÉCZY Első Debreczeni
Gőzmosó, vegytisztító és Ruhafestő Gyár r.-t.

Gyár és központi iroda: Széchenyi-utca 42. szám. Telefon: 323. szám
Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Felvételi telep: Piac-u. 22. (Glück férfidivat üzlet.)

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Kisebb gazkályha (Piccolo) eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jó családból való fia férfi szabó tanulóknak teljes ellátással felvétetik Hatvan-u. 6. sz. alatt. Ugyanott egy darabszámos jó nagymunkás is felvétetik.

Ujzsidmáncsterék eszmaszárba való papiros kiló és mázsáknál olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében. Piac-utca 12.

Zongorák és? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző intézet, Andrassy-ut 47. Tessék prospektust kérni.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezni Csapó-utca 10. az emeleten.

Kókusz-zsír, kóser, legfinomabb gyártmány, libazsír költömulja. Főzéshez, sütéshez kiváló. Önkölös postadoboz franko 7.50. Kókuszvaj 8 korona. Pollacsák Fülöp és fia Nyír-bátor.

A Kárpátia a legjobb az asztma, hurut és tüdőbajosoknak. Hosszu Viktor, Brassó.

Meteor Villa mos színház Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó hely.
Debrecen város közönségének

Előadások kezdete Vasárnapokon:
3-5-ig, 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.

Hétköznapokon . . . 7-9 óráig.
9-11 „

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt
irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kétmalom-utca 4. sz.

Legelőszóbb és
legjobb hatású

Hashajtó

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden kéros alkatrészről, a legjobb sikerrel használják az altestbántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekercs 3 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzatol óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett osomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,
Sz.-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.

Rapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J., Murahózy László, Arany J. gyógyszerészeknél.

Ujjonnan berendezett

Alapított
1901-ben.

Papir, Iró- és Rajzszer-
:: kereskedésében ::

Alapított
1901-ben.

Piac- és Csapó-utca sarkán

Telefon 330.

(a Takaré- és Hitelintézet
ujjonnan épült palotájában.)

Telefon 330.

Üzleti könyvek

CSOMAGOS, DOBOZOS és CSALÁDI

LEVÉLPAPIROK

Irodai felszerelések

jutányos árban beszerezhetők.

Teljes tisztelettel

HOROVITZ ZSIGMOND.

Piac-utca 12.